

Vissa förslag till ändringar i lagen om offentlig upphandling med anledning av Välfärdsutredningens förslag

Sammanfattning

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har inget att erinra mot de föreslagna författningsändringarna i förhållande till Välfärdsutredningens förslag till nya upphandlingsregler för välfärdstjänster.

SKL anser att hänvisningarna till CPV-koderna behöver förtydligas.

Allmänna synpunkter

SKL har under lång tid och i många sammanhang pekat på behovet av en rejäl förenkling av upphandlingsreglerna. Mot denna bakgrund ställde sig SKL positivt till de förenklingar i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) som Välfärdsutredningen föreslog, med bl.a. en höjd direktupphandlingsgräns och enklare förfaranderegler.

Välfärdsutredningen föreslog att upphandlingar under EU:s tröskelvärden (ca 6,9 miljoner kronor i fråga välfärdstjänster) endast behövde annonseras om det fanns ett gränsöverskridande intresse kopplat till upphandlingen och då skulle det också gå att överpröva upphandlingen i domstol. I denna promemoria föreslås bl.a. att upphandling av välfärdstjänster under EU:s tröskelvärde men över 28 procent av tröskelvärdet (ca 1 900 000 kr), oavsett om upphandlingen har ett gränsöverskridande intresse, ska annonseras i en elektronisk databas som är allmänt tillgänglig. Berörda leverantörer ska också informeras om resultatet av upphandlingen och dess genomförande ska dokumenteras. Den främsta motiveringen till ändringen är att det, såsom ett stort antal remissinstanser påpekat, anses utomordentligt svårt för en upphandlande myndighet att själv avgöra om en upphandling av dessa tjänster har gränsöverskridande intresse och man riskerar få en mängd långdragna överprövningar med en sådan reglering.

Vidare föreslås att ett mindre antal bestämmelser om överprövning, upphandlings-skadeavgift och tillsyn ska gälla all sådan upphandling oavsett om den har ett gränsöverskridande intresse. Man förtydligar också att de allmänna bestämmelserna i LOU samt reglerna om blandade upphandlingar, undantagen från LOU och tröskelvärderegler ska vara tillämpliga.

Förbundets ställningstagande

SKL delar den bedömning som görs i promemorian att det är en mycket svår bedömning att göra när det gäller det gränsöverskridande intresset och mot den bakgrunden har SKL inget att erinra mot den föreslagna förändringen. Obligatorisk annonsering

torde också innebära att man underlättar för små leverantörer samt ideella utförare att få vetskap om aktuella upphandlingar inom detta område.

SKL vill understryka vikten av att utnyttja det utrymme som nu finns att skapa ett så enkelt, öppet och flexibelt regelverk som möjligt för sådana upphandlingar som inte omfattas av EU-direktiven om upphandling så att små och idéburna aktörer inte missgynnas.

I promemorian slås fast att det förslag om undantag från annonseringsskyldigheten som föreslås inte begränsar idéburna leverantörers möjligheter, vilket kan sättas ifråga. Undantag från annonseringsskyldigheten föreslås gälla för de fall då upphandlingens värde understiger 28 procent av tröskelvärdet, det vill säga cirka 1,9 miljoner kronor, även om det finns ett gränsöverskridande intresse.

Hänvisning till CPV-koder

SKL anser däremot att det är alldeles otillräckligt att i bilaga 2 A endast översiktligt hänvisa till vissa CPV-koder (Common Procurement Vocabulary) som omfattas av det nya föreslagna kapitel 19 a i LOU. SKL har vid flera tillfällen pekat på behovet av att Sverige verkar för en total översyn av CPV-förordningen (förordning 213/2008 om en gemensam terminologi vid offentlig upphandling) eftersom den är oöverskådlig, ologisk och ofullständig. Dessutom använder man begrepp med en annan innebörd än den gängse, man säger t.ex. i den nya bilagan 2 A att reglerna omfattar upphandling av hälsovård utan att särskilt ange att begreppet hälsovård i detta sammanhang innefattar både sjukvård och tandvård. De aktuella koderna omfattar även tjänster som känns främmande när man talar om vårdtjänster, såsom leverans av sänglinne till sjukhus. Här kan man fråga sig hur dessa förhåller sig till tvättertjänster, som är en typ av tjänster som numera omfattas av EU-direktiven fullt ut om de är över tröskelvärdena.

Eftersom reglerna för upphandling av dessa tjänster föreslås få en särskild reglering är det av yttersta vikt att de upphandlande myndigheterna vet vilka tjänster det är som avses så att man inte oavsiktligt hamnar i fel regelverk. Detta kan lämpligen ske genom att man skriver ut i klartext vad de olika CPV-koderna betyder. Dessutom behövs ytterligare vägledning av t.ex. Upphandlingsmyndigheten för att underlätta förståelsen av CPV.

Sveriges Kommuner och Landsting

Anders Henriksson
Vice ordförande